

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om accis på gödselmedel

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om accis på gödselmedel upphävs.

Propositionen ansluter sig till Finlands eventuella medlemskap i Europeiska unionen.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så

snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen tillämpas på sådana gödselmedel som utlämnas från tullkontroll eller bortförs från tillverkningsplatsen den 16 juni 1994 eller därefter.

MOTIVERING

1. Nuläge

Alltsedan juli 1976 har accis uppburits på gödselmedel. Den nuvarande accisen på gödselmedel har haft ett nära samband med lantbruksinkomstlagen, enligt vilken lantbrukets andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter samt av utgifterna för balansering av lantbruket fastställs. Med intäkterna av accisen på gödselmedel har en betydande del av lantbrukets ovan nämnda andelar finansierats.

Accisen på gödselmedel har varierat från år till år på basis av lantbrukets exportkostnadsandel och de belopp som influtit i marknadsföringsavgifter för lantbruksprodukter.

Vid ingången av 1990 började man för den fosfor som ett gödselmedel innehåller uppbära en accis på fosforgödselmedel med stöd av lagen om accis på fosforgödselmedel (1120/89). Avsikten med accisen var att styra tillverkningen och förbrukningen av gödselmedel i en miljövänligare riktning samt att minska den totala användningen av gödselmedel. Vid ingången av 1992 ändrades lagen om accis på gödselmedel (881/79) ytterligare så att accisen på gödselmedel allt mer fastställdes enligt den mängd kväve och fosfor som gödselmedlet innehöll. Härvid fogades stadgandena om accis på fosforgödselmedel till lagen om accis på

gödselmedel samtidigt som lagen om accis på fosforgödselmedel upphävdes.

Den del av intäkten av accisen på gödselmedel som täcker lantbrukets andel av exportkostnaderna enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (1518/93) beaktas inte som kostnad då prisen på lantbruksprodukterna fastställs.

De acciser på gödselmedel som för närvarande uppbärs i Finland uppgår i medeltal till ca 60 p/kg, dvs. ca en tredjedel av det pris som jordbrukaren betalar. Accisen på gödselmedel är 2,60 mk/kg kväve och 1,70 mk/kg fosfor.

Accisen på gödselmedel beräknas inbringa 470 milj. mk till staten 1994.

2. Föreslagna ändringar

Om Finland blir medlem i Europeiska unionen (EU) betalar finska staten inte längre de exportkostnader som exporten av lantbruks- och livsmedelsprodukter förorsakar utan EU betalar exportstöden och prisskillnadsersätningarna i fråga. Staten behöver därigenom inte acciser på gödselmedel för att ersätta exportkostnaderna och därför föreslås att lagen om accis på gödselmedel upphävs. Å andra sidan belastas priset på gödselmedel inte heller

av accisen på gödselmedel inom EU och därför bör accisen av konkurrensskäl inte uppbäras här.

De miljöpolitiska målen för accisen på gödselmedel kan Finland uppnå som medlem i EU genom att priset på spannmål sjunker, vilket för sin del reducerar den förmånligaste användningen av gödselmedel per hektar.

I samband med förhandlingar mellan statsrådet och lantbruksproducenternas centralorganisation enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter kom man den 29 april 1994 överens om att i fråga om prissättningsåret 1994/1995 bl.a. slopa uppbärandet av accis på gödselmedel i början av gödslingsåret då jordbrukarnas anskaffning av gödselmedel för skördeåret 1995 börjar. Att slopa accisen på gödselmedel mitt under gödslingsåret, t.ex. den 1 januari 1995, då ett eventuellt EU-medlemskap börjar, skulle leda till att efterfrågan på gödselmedel helt avstannar. För att handeln med och produktionen av gödselmedel skall fortsätta utan avbrott föreslås att uppbärandet av accis slopas redan den 16 juni 1994.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen leder till att statens intäkter av accisen på gödselmedel (moment 11.08.11 i statsbudgeten) under slutet av året minskar med ca 210 milj. mk och samtidigt minskar

även de belopp som inflyter av lantbrukets andel av exportansvaret. Motsvarande andel täcks dock under innevarande år genom att inkomststödet till lantbruksföretagare (moment 30.31.41) inte betalas ut och genom andra avgifter som uppbärs för lantbruket. Ändringen har sålunda inga verkningar i fråga om statsekonomin. Om accisen på gödselmedel slopas och Finland inte blir medlem i EU i början av 1995 skulle förlusten av skatteintäkterna vara av samma storleksklass eftersom handel med gödselmedel sannolikt inte skulle bedrivas under slutet av 1994.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet.

5. Ikraftträdande

Avsikten är att lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst. Lagen tillämpas på sådana gödselmedel som utlämnas från tullkontroll eller bortförs från tillverkningsplatsen den 16 juni 1994 eller därefter.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g**om upphävande av lagen om accis på gödselmedel**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs lagen den 7 december 1979 om accis på gödselmedel (881/79) jämte ändringar.

2 §
Denna lag träder i kraft den 1994.
Denna lag tillämpas på gödselmedel som utlämnas från tullkontroll eller bortförs från tillverkningsplatsen den 16 juni 1994 eller därefter.

Helsingfors den 27 maj 1994

Republikens President
MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Iiro Viinanen*

